

Кафедра: «БАЛАЛАР СТОМАТОЛОГИЯ» МОДУЛІ

Тақырыбы: Балалардың АҚШҚ ауруларын емдеуде
физиотерапиялық әдістерді қолдану

Орындаған: Есмагаев Р.К.

Факультет : стоматология

Тобы: 007-05-01

Жетекшісі: Камиева З.Р.

Жоспар:

I. Кіріспе

- ❖ Балалардың ауыз қуысының шырышты қабатының ауруларын емдеуде физиотерапиялық әдістерді қолдану.

II. Негізгі бөлім:

a) Физиотерапиялық ем-шаралардың түрлері:

b) Қолдануға көрсеткіштер:

III. Қорытынды.

Қазіргі кезде балалар жасындағы терапиялық стоматологияның жеке бір тарауы ретінде ауыз қуысының шырышты қабатының ауруларын жатқызуға болады.

Себебі:

- Ауыз қуысының шырышты қабатының ауруларының кең таралуы;
- клиникалық ағымының ерекшеліктері;
- одонтогенді инфекцияның бүкіл организмге тигізетін әсері;

Балалар ағзасында аурудың жылдам дамуын жатқызуға болады.

Балаларда ауыз қуысының шырышты қабатының ауруларының симптомдары анық білінбейді. Осындай ауруға шалдыққан науқастар ауыз гигиенасын нашар атқарған жағдай кездерінде кездеседі.

Балаларда ауыз қуысының шырышты қабатының аурулары тіс дәрігерінің тәжірибесінде яғни жалпы стоматологияда жиі кездеседі және жалпы стоматологиялық аурулардың 30% құрайды. Сонын ішінде алғашқы емнің дұрыс көрсетілмеуінен аурудың созылмалы түріне өтіп кетуіне, жалпы ағзадағы өзгерістерге, аурудың асқынуына алып келеді. Сондықтан емдеудің жаңа әдістерін ойлап табу тек қана стоматологияда ғана емес, жалпы медицинадағы маңызды проблема болып табылады.

ФИЗИОТЕРАПИЯ

- медицинаның бір бөлігі болып келеді, физикалық факторларының емдік қасиеттерін, әр түрлі емдеу әдістерін, тәсілдерін қолдануын зерттейді және аурулардың профилактикасының, медицина реабилитациясын дәлелдейді.
- АҚШҚ қан айналыммен жақсы -амтамасыз етілген, гидрофилді тін болғандықтан электр тогын жақсы --өткізеді, сондықтан да осы физиотерапиялық әдістер жақсы нәтиже береді. Емдік-профилактикалық және сауықтыру шараларының ішінде АҚШҚ емдеуде физиотерапиялық ем-шаралар маңызға ие. Олар көптеген аурулардың түрлерінде және кезеңдерінде, сонымен қатар диагностика мен комплексті терапияда кеңінен қолданылады.

Физикалық факторлардың емдік әсер ету механизмі:

- қан және лимфа айналымын жақсартады
- тіндердің трофикасын жоғарылатады
- репаративті мүмкіншіліктерді жоғарылатады
- организмнің қорғаныс күшінің мобилизациясы

Физиотерапиялық ем-шаралардың түрлері:

- УЖЖ
- Фототерапия
- Инфрақызыл
- Ультракүлгін
- Лазерлі терапия
- Озонотерапия
- Гидротерапия

Электросонотерапия

- Комплексті терапиялық емдеуде ритмді аз уақытқа созылатын (0.2-2мс), амплитудасы (10 мА дейінгі), аз жиіліктегі (3-155 Гц) импульспен ОЖЖ әсер ету арқылы ем жүргізу. Аппарат: ЭС-2,ЭС-15-5.

Көрсеткіштері:

- ОЖЖ функциональді бұзылыстары кезінде
- эмоциональді бұзылыстарда
- неврозда
- қызыл плоском лишае
- глоссалгияда

УЖЖ –терапия

- УЖЖ-терапия – емдік мақсатта ультражоғары жиілікті (40 МГц ЭП УЖЖ) ауыспалы электр жазықтықты қолдану.
- УЖЖ электр жазықтығы қабынуға қарсы әсер етеді, бұзылысқа ұшырағын тіндердің қайта қалпына келуін белсендіреді, бұлшық еттер мен қан –тамырларындағы тырысуды (спазм) басады, ауру сезімін кетіреді. Сілекей бөлінуін жоғарлатады

Қолдануға көрсеткіштер:

- Жедел, жеделдеу және ұзақ ағымды қабыну аурулары, сонымен қатар іріңді (инфилтративті фазасы және іріңнің шығуына жағдай болса), жүйке жүйесінің кейбір перифериялық аурулары, бұлшық ет дистрофиясы, радикулит, ұзақ уақыт жазылмайтын жаралар.

Қолдануға қарсы көрсеткіштер:

- Жаңа түзілістер, жүрек жетіспеушілігі, жылдам дамыған айқын атеросклероз және тиреотоксикоз, қан құюлаларға бейім, жүктілік, өкпе туберкулезі.

Лазерлі терапия

- Әр түрлі жиіліктігі толқынды токтар қолданылады: көк (440нм), қызыл (630нм), инфрақызыл(760-900).
- Иммуностимулдеуші және иммунокоррегиялаушы әсер етеді
- Эритроцит және тромбоциттердің агрегациясын азайтады
- Жергілікті иммунитетті көтереді

Лазерлі терапия

XX ғ. 60 ж. лазер
стоматологияда кеңінен
қолданыла бастады. Қазіргі
уақытта 200 ге жуық лазерлі
аппараттар қолданылады.
Лазермен емдеуде тек тері
сыртылы ғана емес, ауыз қуысы
ішінен арнайы қызыл иектік
жарық шамдар, жарықдиодты
аппараттар қолдануға болады.

Қолдануға көрсеткіштер:

- Вируста ауруларда
- Венсан жаралы некротикалық стоматитте
- Аллергиялық ауруларда
- Жарақаттарда
- Глоссит, хейлит, күйіктерде

Озонотерапия

- Озон-гр. иісті деген мағына береді.
- Озонды жергілікті қолдануда дистилденген су, 0,9% изотониялық ерітінді және зәйтүн майы қолданылады.

Озонотерапия

- бактериоцидтік әсер
- қабынуға қарсы
- Иммуномодуляциялық
- Десенсибилизациялық
- Тіндердің регенерациясын жақсартады

- ОТРИ -01 аппаратымен жүргізіледі.
- озонды ауалы қоспа немесе сұйықтықтарды озондау арқылы (ди- немесе бидистелденген суды, фуррацилинді, майлы ерітіндіні) 10-15 минут озондайды.
- Қолдану әдісі: озонды ауалы қоспамен жаралы эрозиялы аймаққа эпителизация белгілері басталғанша жүргізіледі. Үйде эрозиялық бетті ерітіндімен шаюға немесе мазбен аппликация жасауына болады.

Қолдануға көрсеткіштер:

- Трофикалық жарақатта
- Механикалық, физикалық, химялық жарақаттарда
- Катаралды гингивитте
- Іріңді жараны жергілікті өңдегенде
- Жаралы – некротикалық стоматитте
- Көптүрлі сарысулы эритема
- Созылмалы рецидивті афтозды стоматитте
- Қызыл жалпақ теміреткіде

ауыз қуысын шайқағанда жоғары бактерицидтік әсер және эндогенді интоксикациялық деңгейдің төмендеуі, иммунитеттің қалыптасуы байқалады

Лазерлі сәуленің қасиеттері:

- 1) Лазерлі сәулелер нысанаға кішкене бұрыш жасап түседі
- 2) Лазердің түсі монохромды болып келеді.
- 3) Лазер өте жоғары жарық көзі болып табылады.

Лазердің түрлері:

- эрбий хромды лазер, толқын ұзындығы 2780 нм
- эрбиевті лазер, 2940 нм;
- неодимовый лазер, 1064 нм;
- карбондиоксидті лазер, 10600 нм;
- жартылай өткізгіш лазер (диодты лазер) 810 нм, 970 нм.

-Қатты денелі лазерлер

-Газды лазер

-Химиялық лазер

-Экимерлі лазер

-Рубинді лазерлер

-Ультра күлгінді лазерлер

-Апротонды сұйықтықты лазерлер

Лазердің жұмыс істеу режимін 3-ке бөлуге
болады:

-импульсті

-үздіксіз (непрерывный)

-комбинерленген

Осы режимдерге байланысты лазердің күшін
(энергетикасын) анықтайды.

Лазердің жұмыс істеу механизмі:

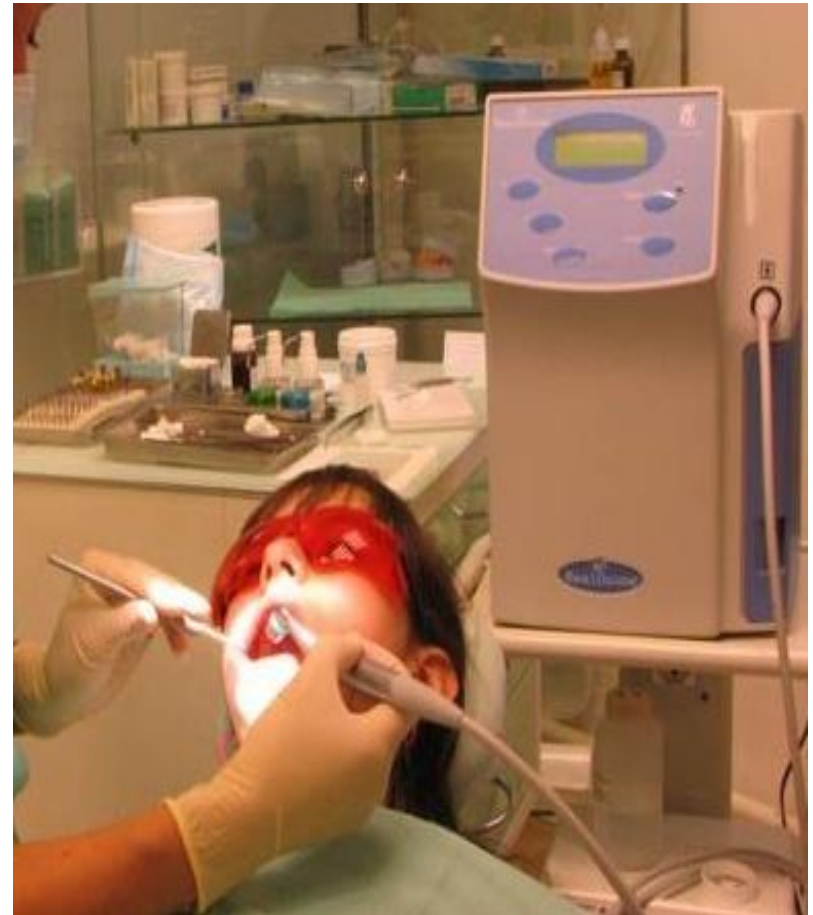
Қалыпты жағдайда көптеген атомдар төмен энергетикалық қалыпта болады. Электр толқындары белгілі бір орта арқылы өткенде энергия жұтылып кетеді. Жұтылған энергиядан атом бөлшектері белсенеді және үлкен энергетикалық қалыпқа ауысады. Осы кезде сәулелі нүкте пайда болады.

*CO2-лазер ($\lambda \sim 10,6$ мкм) - кистаны жоюу үшін
қолданылады*

Эрбиевті лазер ($\lambda - 2,79$ мкм; $2,94$ мкм)

Газды лазер

Бұл лазердің белсенді заты ретінде газдардың қосындысы немесе бу қалпындағы заттар болады. Газды орта үздіксіз сәулелендіруді жеңілдетеді. Өйткені белсенді заттарға аз энергия керек. Бірінші рет белсенді зат ретінде гелий мен аргон қосылады.

Гидромассаж

- Сумен қысыммен әскр ету арқылы жүргізіледі.
- Ас қалдықтарын, түлеген эпителиді, бактерияларды жуып шаяды
- Жергілікті капилляр, вена, лимфа тамырларына массаж жасайды.
Гидромассаж шырышты қабықтың активті артериялды гиперемиясын шақырады.

Қолдануға көрсеткіштер:

- АҚШҚ жаралы некротикалық процестерде
- СРАС, тыртықтарда
- АН-8, АН-9 аппараттары қолданылады, Жүргізу уақыты 5-10 мин, 5-10 процедура

Магнито-лазерная терапия в стоматологической практике.

- **Магнито-лазерная терапия** - использование с лечебной целью сочетанного воздействия низкоинтенсивного лазерного излучения и постоянного магнитного поля.
- **Лечебное действие** - анальгезирующее, противовоспалительное, репаративное.
- **Методика проведения магнитолазерной терапии.**
- На патологический очаг накладывают кольцевой ферритовый магнит (напряженность магнитных полей составляет 25-35 мТ) и одновременно проводится облучение низкоинтенсивным лазерным излучением (плотность мощности не должна превышать 4,5-5,0 мВт/см²) . Экспозиция -2-3 минуты на один сеанс, курс - 8-12 процедур.

Қорытынды

- Қорыта келе, осы физикалық әдістердің барлығы стоматологияда кең қолданысқа ие. Соның ішінде терапиялық стоматологияда қолданылуы көптеген қабынуларды жоюға, эндодонтиялық емнің нәтижелі болуына негізделген.
- Дәрі –дәрмектердің иондарымен әсер ете отырып емдеу көптеген оң нәтиже беруде. Олар ауру сезімін азайту, қабынуды басу, ісінуді және микроорганизмдерді жоюға негізделген.
- Осы әдістер уақыт өте келе әлі де жаңа әдістер мен толықтырылып отырар және әрдайым қолданысқа ие болар.